అసమర్ధుడి కథ

రా మిరెడ్డిగారు కథ ఆరంభించారు.

అనగనగా ఓ పెద్ద బస్తీ, పేరడక్కు. చెబితే ఫలానా ఊరును అవమానించాన్న మాట కన్నా- మిగతా ఊళ్ళను వదిలేశామన్న బాధ పీకుతుంది.

మ్యునిసిపాలిటిక్స్‌కు పాఠాల పుస్తకాలు రాయదల్చుకున్నవాడు ఆ ఊరెళ్ళాలి. ఏ ఊరనకు. జనం కూడా అన్నిరకాలూ చూస్చూసి రాటుదేలారు. నిజాన్ని అబద్ధాన్ని కూడా అబద్ధంగా, మంచినీ చెడ్డనీ కూడా చెడ్డగా, కుడినీ ఎడవనీ కూడా "కుడి"గా ఎంచడం. అన్నిటికీ కుడి ఎడంగా పోవడం. అవసరం ఒకటే ఆడంగిగా నడవడం, చూచినదాన్ని చూడనట్టే పోవడం రివాజై పోయింది. లంచాలు రుసుముల స్థాయికి వచ్చి గౌరవప్రతిష్టలు గడించేసుకున్నాయి. సిఫార్సులు అధికార్ల ఉత్తర్వుల హోదా గడించేసుకుని పబ్లికున పైమీద కండువా వేసుకు తిరగసాగాయి. ధర్మాసుపత్రి రంగునీళ్ళ మందులు స్థాయిలో ఆయా స్థానాలను అలంకరించాయి. పరువుగలవారి పన్నుల బరువులు కూడా ఆపన్నులే మిగతా బస్తాలూ గంపలతోపాటు మోసే అవకాశం వచ్చింది.

శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ

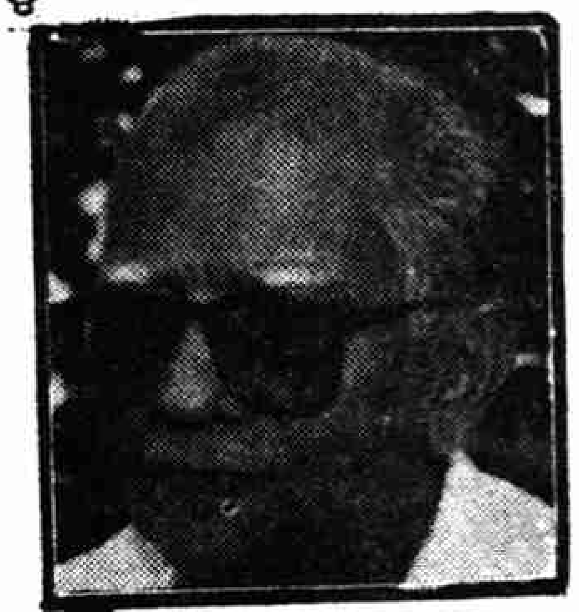

"నిజమే. పన్నులనేవి ముందర అచ్చుకునే తహతున్న వాళ్ళనుంచి కిందికి దిగబాకి, బీదాబిక్కీ మీదపడితే, వాళ్ళేలాగు అట్టే కాలం ఇచ్చుకోలేరు. కాబట్టే, క్రమంగా చిక్కిసగమౌతాయి. లోపాయికారీ రుసుముల వల్ల, నిపుణుల ఉపాయాలవల్ల మరింత చిక్కి శల్యమై చివరికి హరించి పోతాయి. పన్నులను పూర్తిగా రద్దుచేసే పద్ధతి అదే" అన్నవాదం శాస్త్రం అయింది.

కాని దాందుంపతెగ ఆ తరం జనాభా మరికొన్నాళ్ళు అలాగే వుంటే, కొత్త సజ్జు పోగవకుండా ఉంటే ఆ ప్రకారమే జరిగేది. అందుకే సంతాన నిరోధం అవసరమంటారు. మొత్తానికి అక్కడ కథ అడ్డం తిరిగింది. కుర్రాళ్ళు పెద్దాళ్ళే గుసగుస లారంభించారు. న్యాయం, ధర్మం, నీతి, అవినీతి అంటూ పుస్తకాల మాటలూ, కుర్రతనపు వాదాలూ, చర్చలూ ఆరంభించారు. లేనిపోని మాటలనగా అనగా వినగా వినగా ఉన్న పాతవాళ్ళకు కూడా చిన్ననాటి ముచ్చటలు గుర్తుకొచ్చాయి. క్రమంగా పెద్దా చిన్నా కూడా ఏకమై ఈ ఊరి వరస బాగోలేదు అనుకునేదాకా వచ్చారు.

ఆవేశం

జరుక్ శాస్త్రి

పత్తి పీడుతూ
కత్తి పడతా!
కలం పట్టుకు
కిలం పట్టిన
పాతమాటల
కోటలన్నీ
కూల్చివేస్తాను!
కుంచెపట్టుకు మనోవీధిని
సంచరించే స్వప్నసౌఖ్యం
పత్ర పత్రంలోన 'ఫస్టు' గ
చిత్రముల్ రాస్తా
రెడ్డిగం వేసేటి కూళల
మడ్డిమాటలు, మాయమాటలు
కల్లబొల్లీ, కాలవాహిని
కలిపివేస్తాను
తెగువ తెచ్చుకు
చేవ తెచ్చుకు
దేశమంతా తిరిగి తిరిగి
వ్యక్తికీ వ్యక్తికీ మధ్యా
వెలుగునిచ్చేస్తాన్!
ఆర్తులను కాపాడుతానూ
కార్తవీర్యార్జునుణ్ణౌతా
'చచ్చు' సిద్ధాంతములు కాల్చుకు
స్వర్గధామము కట్టుతా!!

నాలుగేళ్ళాయి అక్కడ హయామును నడుపుతున్న జనస్వాములకూ ఈవరస నచ్చలేదు. ఈ ఊరివరస ఏమీ బాగులేదని వాళ్ళు అనుకున్నారు. ఎలక్షను దగ్గర పడుతోంది.

పెద్దలంతా సభ జేరారు ఓ పెద్ద ఇంట్లో.

"లాభంలేదు; ఊరు చెడింది చెప్పడు మాటలువిని కట్టుదప్పింది" అన్నాడొకాయన.

"అవును. మనం ముసలి నక్కలంట... మొన్న మీటింగులో ఆ వెధవెవడో వాడు పబ్లిగ్గా అనేశాడు' '

"మీరు తరవాత విన్లేదు గావును... సభకొచ్చిన జనాభా కేకలు..."

"ఆ ఎవడు వింటాడు. ఈ మీటింగు వెధవల మాటలు విన్లేక చస్తూంటే, జనం మాటకూడా ఎక్కడ వింటాం"

"మరే. వాళ్ళు అదేమాట 'ఓల్డు బాండికూట్స్' అన్నారు. అంటే ముసలి పందికొక్కులని..."

"అయ్యా ఈ గొడవలకేంగాని, కర్తవ్యం ఆలోచించండి. ఈసారి ఛైర్మనుగిరీకి--" అన్నాడొకాయన.

"నావల్లకాదు" అన్నారు ఛైర్మనుగారు.

"అదే. అదే. మీరేకాదు. ఈ మాటు మన ఎవరివల్లాకాదు. ఇపుడు మూడోపార్టీ ఒకటి అఘోరించిందామరి."

"మరే. వీళ్ళెక్కడొచ్చారండీ మధ్య మన ప్రాణానికి."

"ఎడ్రెసు తరవాత కనుక్కుందాంగాని అసలు సంగతి ఆలోచిద్దాం."

ఆలోచించి, వాదించి, తిట్టుకుని మొత్తుకుని చివరికి రాజీ మార్గానికి వచ్చారు... ఈసారి పెద్దతరం వెళ్ళేవరూ ఛైర్మనుకు నిలబడరాదని, నిల్చినా లాభంలేదని, ఎదటివాళ్ళు మాంచి వయసులోవున్న చాకుల్లాటి కుర్రాళ్ళను నిలబెడుతున్నారు గనుక తాము వాళ్ళకన్నా చిన్నవాణ్ణే నిలబెట్టాలన్నారు. వాళ్ళభాషే మాట్లాడేవాణ్ణే, దాదాపు వాళ్ళ సజ్జుతో కలసి తిరుగుతుండేవాణ్ణే తేవాలన్నారు. వాళ్ళు పాడిచేస్తామన్నవన్నీ మనవూ పాడిచేస్తామనీ అవేకాక మరి నాలుగు ఘనకార్యాలు చేసవతల పారేస్తామనీ ప్రకటించాలన్నారు. ఛైర్మనుగారి బ్రదరు ఇందుకు అన్నివిధాలా తగ్గవాడున్నాడొక సభ్యుడు. "మా వాడు ఒప్పుకోడు" అన్నారు ఛైర్మనుగారు నవ్వి. బంధుత్వాలనుబట్టి ఎన్నుకోవడం ఈసారికి వాయిదా వేదామన్నాడాయనే మరోక్షణం గానే. పంచకల్యాణిలాటి వాడన్నాడొకాయన. జనంతో కలివిడిగా ఉంటాడు. అబ్బా అతనంటే ప్రాణం పెడతారు... కొన్ని పేటల్లో-- పెట్టరూ మరీవాళ్ళంటే అతనూ ప్రాణం పెడతాడు గదా... మరే వరదా... వానా కరువూ కలరా శుభం అశుభం ఏ వొచ్చినా ఊరంతా సందడిగా తిరిగి చేతనైన సాయం చేస్తాడు... చేయిస్తాడు మరీ. చేయించే దక్షతా సామర్థ్యం ఉన్నాయి... అసలు మనమిపుడు ఎన్నుకోబోయినా రేపో మాపో వాడేవస్తాడు పదవులోకి...

సెబాష్, ఇటు డబ్బూ అటు ప్రజ్ఞ పలుకుబడి కలిస్తే గెలుపు గారంటీ అన్నారు

చుట్టమైనా దెయ్యమైనా ఎవడైనా మొత్తంమీద మన చెప్పుచేతల్లో ఉండేవాడు కావాలికదా అన్నారింకొకరు.

చివరికందరి దృష్టి సుబ్బారావు అనే కుర్రాడిమీదకు పోయింది అప్రయత్నం ఛైర్మనుగారు... అతగాడిదేకాదు, మిగతా కౌన్సిలర్ల పోటీలో కూడా అతన్నిబట్టే మన అబోరు దక్కుతుంది...

చివరికి అభ్యర్థి సుబ్బారావును ఖరారు చేసుకొని లోపాయికారీ తీర్మానంచేశారు. తరవాత వారంరోజులూ అతన్ని చేరదీసి ఆదరించి మంచీ చెడ్డా అడిగి, సాధకబాధకాలు బోధపరచి ఒప్పించారు.

"మీవంటి పలుకుబడిగలవా రండదండలుంటే ఏడాది తిరిగేసరికి ఈ ఊరు రూపురేఖలే మారిపోతాయి. స్టేట్ గవర్నమెంటుతో పోట్లాడి కావలసిన స్కీములు శాంక్షన్ చేయించుకోవచ్చు" అన్నాడు సుబ్బారావు.

జోస్యం నిజమైంది. ఎలక్షనులో సుబ్బారావు గెలిచాడు. అతన్ని బలపరిచిన వారూ గెలిచారు. విందులూ వినోదాలూ భారీ ఎత్తున జరిగాయి. ఛైర్మను ఎక్కడా కనపడ్డం లేదన్నాడొకాయన... సుస్తీయేమో... అబ్బే మొహమాటం అయుంటుంది... మరీ చిన్నవాడుకదా, సిగ్గు పడుంటాడు. అయినా కాపోయినా హోదా గలచోట కూర్చోడం ప్రతి కుర్రవెధవకి నచ్చుతుందాండీ, ఎబ్బెట్టుగా ఉండదూ. పోదురూ ఎంత సిగ్గయితే మాత్రం టీ పార్టీలకి రాకపోతే ఎలాగయ్యా-- ఇలాటివాడింకేం చేస్తాడు ఛైర్మనుగిరి:...

ఈ మాట మర్నాటినుంచి మరికొందరుకూడా అన్నారు. మునిసిపలాఫీసులో వాళ్ళు ఒళ్ళు బలిసి పోగరెత్తున్నారు. రాత్రి తెల్లవార్లూ ఆఫీసు గదిలో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఇలా దుబారాచేస్తే అయినట్టే అంటూ వీధులవెంట తిరిగారు కొందరు.

కాని తెల్లవార్లూ ఛైర్మను ఆ గదిలోనే ఉన్నాడనీ, మేలుకొని ఉన్నాడనీ, పనిచేస్తున్నాడనీ వాళ్ళకు తెలిసిందికాదు. తెలిసింతరవాత ముక్కున వేలేసుకున్నారు. "తెల్లవార్లూ ఆఫీసులో పనేమిటి-- కొత్త బిచ్చగాడు-- పొద్దెరగడన్నట్లుంది" అన్నారు. "నాకసలర్థం కావడంలేదు" అన్నారు.

ఛైర్మను వరస చాలామందికి అర్థం అయేసరికి కథ చాలా దూరం వెళ్ళిపోయింది.

ధర్మాసుపత్రి తనిఖీ, డాక్టరుకు బదిలీ రెండురోజుల తేడాలో జరిపించాడు. కేసు సంగతి ఆలోచించి విరమించుకున్నాడు. కాంపౌండరును సస్పెండు చేయించాడు. కొత్త డాక్టరూ, కొత్తమందులూ, కొత్త

పద్ధతులూ చూస్తుండగా వచ్చేశాయి. కమీషనర్ సంగతి పూర్వాశ్రమంలోనే కొంత తెలిసి ఉన్నందువల్ల మిగతాది తేల్చుకుని ఆయనచేత మూడు నెలలు సెలవు పెట్టించేశాడు. పన్నుల శాఖల వారిని అందులోనే అట్నించటో, ఇట్నించటో జరిపించి ఒకరికి కింక్రిమెంటూ, ఒకరికి వార్నింగూ వంతున పంచిపెట్టాడు. పాత బకాయి పురాణాలు పైకి తీయించాడు. అక్కౌంట్ల మహాకవులకు సన్మానాలు చేయించాడు. నాలుగేళ్ళనాటి ఎలక్షనుకు చేసిన వాగ్దానాలు తీయించి గత మూడేళ్ళవి పరిశీలించి ఒక్కొక్కటే పనులు ఆరంభించేశాడు. రాజవీధిలో, చౌకు దగ్గర, బజారులో లేచిన ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్ దుకాణాలను తీయించి వారికి వసతులు చూపించాడు. పాలూ, వాటిలో పాపాలూ బేరీజు వేయించాడు. ఇన్‌కంటాక్సు వాళ్ళకి మాట సాయం చేశాడు. ఇళ్లూ వాకిళ్లూ చూసి పన్నులు తిరగతోడించాడు. మునిసిపల్ మార్కెట్‌లోని "మిగతా ఇరవై దుకాణాలమీద" రశీదుగల అద్దెలు ఏర్పాటు చేయించాడు.

ఈ యజ్ఞం జరుగుతూండగానే, ఆరంభించిన కొత్తలోనే ఊళ్ళో పెద్దల్లో తన పెద్దలకు ముళ్ళూ, సూదులూ గుచ్చుకోవడం వారు సుతారంగా అయ్యో అమ్మో అనడం గమనించాడు. పాతఛైర్మను గారినీ, మరిద్దరి పెద్దల్నీ పెద్దరోడ్డు సంగతీ వంతెన సంగతీ కనుక్కుందుకని రాజధానికి పంపించి అది అయేదాకా రావద్దని మంచి మాటల్తోనే కట్టడి చేశాడు.

అయినా వాళ్ళు నెల్లాళ్ళు తిరిగేసరికి ఎక్కడ పన్లక్కడ వదిలి తిరిగి చక్కా వచ్చారు.

అక్కడి ఉదంతం నివేదించే నిమిత్తం ఒక ఎమర్జెన్సీ మీటింగు వెయ్యమన్నారు.

మూడోనాడు సాయంత్రం మీటింగయింది.

మాజీ ఛైర్మనుగారు లేచి తమ నివేదిక తరవాత అందజేస్తామనీ, ముందర ఈ పురపాలక సంఘ పరిపాలన సంబంధంగా ఏర్పడ్డ విపరీత పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వీటి గురించి రాజధానిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వారికి అందిన ఫిర్యాదుల మహజర్ల దృష్ట్యా తమ నివేదికపై చర్చ వాయిదా వెయ్యాలని కోరారు.

అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఆమోదం పొందింది.

ఉత్తరక్షణంలో ఆయనే, కొత్త ఛైర్మనుగారు పరిపాలనతో అనుభవం చాలనివారైనందువల్ల పనులన్నీ గంద్రగోళం అయిపోయాయని చెప్పి, కొన్ని కారణాలు టూకీగా వివరించి, ఛైర్మను సుబ్బారావుపై అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. అట్టే చర్చ లేకుండానే తీర్మానం నెగ్గిపోయింది సుబ్బారావు మళ్ళీ ప్రజల్లో పడ్డాడు.

"సుబ్బరాజూ, ఇదీ కథ. మరి అంత ధాటిగా, సూటిగా పనులు చక్కబెట్టి ప్రజోపయోగ కార్యాలు అన్నీ చేసి, పురపాలక సంఘం రాబడి పెంచి, బకాయిలు తగ్గించి, ఆస్పత్రి బాగుచేసి ప్రజల్ని సంతోష పెట్టిన వాడూ-- అదిన్నీ కొద్ది నెలలలో-- అసమర్థుడనిపించుకుందుకు కారణం ఏమిటి? అతనిమీద అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చి ఎందుకు పడదోశారు? చెప్పు" అన్నారు రెడ్డిగారు.

"అందుకే-- అన్న పన్లన్నీ చేసినందుకు. ఎలక్షనులో లక్షచెప్తారు కాని చెప్పినవన్నీ చెయ్యడం తెలివితక్కువ తనమే. ఏ పనీ చెయ్యకుండా పదవిలో ఉండడమే సమర్థుడి లక్షణం. సుబ్బారావు అసమర్థుడు కాబట్టి చెప్పిన పన్లన్నీ చేసి ఆయిన వాళ్ళకు హానిచేశాడు" అన్నాడు సుబ్బరాజు.

రామిరెడ్డిగారు లేచివచ్చి సుబ్బరాజు భుజంతట్టి "సెబాష్, వృద్ధికి వస్తావు" అన్నారు.

సుబ్బరాజు లేచి నిలబడ్డాడు.

"రేపు రా" అన్నాడు రెడ్డిగారు.

మర్నాడు సుబ్బరాజు వచ్చి కూర్చోబోతుండగానే రామిరెడ్డిగారు కథ ఆరంభించారు.

అనగనగా ఒహ రాజ్యంలో ఒహ తిరపతయ్య ఉండేవాడు. కొంచెం పొగరు మోతుబరి. ఒహ మారాయన ఆ ఊరి ఇస్కూలు మీదికి షైరెళ్ళాడు. అక్కడ వీర్రాజని ఒక మేష్టరు పిల్లలకు ఆటల్జెబుతూ ఒకణ్ణో దెబ్బవేశాడు. తిరపతయ్య

ది గ్రేట్ లౌలెటర్

శ్రీ రమణ

గురజాడవారు సృష్టించిన "గిరీశం" ముళ్ళపూడివారి చేతిలో పునర్ యువ్వనాన్ని సంతరించుకున్నాడు. లెక్చర్లకు అలవాటుపడ్డ గిరీశం ప్రేమలేఖ ఇలా సాగుతుంది.

మిస్ బుచ్చెమ్మ,

లెటర్ రాయమంటే-ఓ యిటీజ్ కంప్లీట్లీ ఔట్ డేటెడ్. లౌ అండ్ ఇట్స్ నేచర్ మీద ఓ ఘంట లెక్చరిచ్చేద్దును గాని మన తెలుగూస్‌కి కొన్ని ఫార్మాలిటీస్ అఘోరించాయి కదా! పోతే వదినా! మీకిక్కడ వో విషయం చెప్పాలి. ఎప్పుడూ యీ గిరీశం లోకకళ్యాణం కోసం అంటే వరల్డ్ మారేజ్ కోసమే కంకణం కట్టుకున్నాడు గాని, సొంతానికి వో సారయినా కట్టుకున్నాడు కాదు. మీరు డేరింగా- డార్లింగ్ అంటే, యిహ పెళ్ళి విషయమంటారా దొరల ఫాయలాలో లాగించేద్దాం. అయితే ప్రేమను గురించి మీ కిక్కడ నాలుగు ముక్కలు చెప్పకపోతే సందర్భం వదలి చెపాయించినట్టు అయిపోతుంది. మీరు కాసాకి చదివాక నచ్చకపోతే గుగ్గిలం వేసుకోండి. గిరీశం అక్షరం నిప్పుల్లో వేసినా ఘుమ ఘుమ లాడుతుంది. చర్చిల్ మహాశయుడు చచ్చి ఏ లోకాన వున్నాడో-- 'సీ లెటర్స్ వుంటే లంక పువాకు బలాదూరోయ్' అనేవాడు. అసలీ ప్రేమలేఖలు డిక్టేషనుకి వొదగవుగాని లేకపోతే పూటకో హాటి దంచెయ్యక పోయానా టెంథౌజెండ్ బ్రెయిన్స్, ఇరవై వేల చెవులూ వున్న సభల్లో లెక్చర్లివ్వడానికి నోరు తిరిగిన వాడికి ఆఫ్టాల్ వొక్కరు చదువుకునే వుత్తరం ముక్క రాయాలంటే డామిట్... చెడ్డ చిరాకెత్తుకొస్తుంది. సీమ దొరలకి సంతాప సందేశాలు రాసిపెడితే ఆ భాషా అదీ చూసి బట్టీయం పెట్టేవారు. బతికుండగానే ఆబిట్యూరీలు రాయించుకుని చట్రాలు కట్టించుకున్న దొరలు యింకా బతికే వున్నారు. కావాలంటే సాక్షికం యిప్పించేగల్ను, నా ప్రేమ వ్యవహారం, కచేరీ వ్యవహారంతో జత చేసి మీ నాన్నతో మాట్లాడగలను. ఆయన మనసు మీ మనసులాగా మెత్తన కాదు చూశారూ. తొందరగా నాటుతుందని అనుకోను. బదరిల్లా వెంకటేశం మన ప్రేమకు అంబరిల్లా లాంటివాడు. సిగార్స్‌కే కాపర్స్ కొరత వుండగా తపాలు ఖర్చులకు ప్రతిసారి రస్సా వెయ్యాల్సి వస్తోంది.

(ఏమిటి నా లెటర్సన్నీ కచేరి నుంచి వచ్చాయని మీ నాన్నకు యిచ్చావా? డామిట్ ప్రేమ అడ్డం తిరిగింది)

అది చూసి అదేవిటని మేష్టర్ని గద్దించాడు. మజ్జెన్నీ కేవిటన్నాడా మేష్టరు. తిరపతయ్య మండిపడ్డాడు. వయసు మీదున్నాడేమో ఆ మేష్టరూ గయ్‌మని లేచాడు. తిరపతయ్య జబర్దస్తీగా ముందుకురికి వీర్రాజు దవడ మీద సాచికొట్టాడు. దిమ్మ తిరిగిపోయింది. మాటకుమాట ఎదురాడాడు గాని దెబ్బకు దెబ్బకొట్టే జబ్బ పుష్టి లేదు వీర్రాజుకు. గుడ్లనీరు గుక్కుకుని జెమా జెట్టీలా ఉన్న తిరపతయ్యకేసి చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. ఇదంతా ఆయన్ను పలచిన ఓ పంతులమ్మ కంటబడింది. ఆవిడ లబో దిబోమని నలుగుర్నీ పిలిచింది. రసాభాసయింది.

ఏదో పాడుకూత గూసుంటాడు. లేకపోతే తిరపతయ్య వంటి పెద్దమనిషి ఉత్తపున్యానికి చెయి చేసుకుంటాడా అన్నాడొక పెద్ద. తిరపతయ్య ఆ ముక్క దొరకబుచ్చుకుని మర్నాలుగు కల్పించి గొడవ చేశాడు.

నాలుగురోజులు చర్చలు జరిపాక ఇంత పొగరుమోతు-- మేష్టరుంటే పిల్లలు చెడిపోతారని చెప్పి 'అతన్ని తీసేశారు పనిలోనుంచి.

ఆ రోజున వీర్రాజు పగబట్టాడు-- తిరపతయ్యమీద. ఓ రోజున నీకూ ఉద్యోగం పోగొడతా జూడు అని పట్నంవెళ్ళి అష్టకష్టాలూ పడి ప్రైవేట్లు చెప్పుకుంటూ పైకి చదివాడు. నాలుగేళ్ళ తరవాత ఉద్యోగం సంపాయించాడు. రెవిన్యూ ఆఫీసులో చేరి తిరపతయ్య పొలాలమీద చెక్కింగుకొచ్చి నానా అల్లరీ పెట్టాడు. ఇతనూ వీర్రాజూ ఊహ తెలిసి నీపజ్జెబుతానుండని ఫిర్యాదులు రాశాడు. పని జరగలేదు. అలా క్కాదెవారమని ఊళ్ళో నిర్వాకం తండ్రి నెత్తినబడేసి పట్నం వెళ్ళి లంచాలు పెట్టి ఆ ఆఫీసులోనే ఉద్యోగం సంపాయించాడు. వీర్రాజు జాగ్రత్తపడి డిపార్టుమెంటు పరీక్షలు పాసై పై అధికారిగా వచ్చి తిరపతయ్యను మన్యం బదిలీ చేయించాడు. ఇంకో రెణ్ణెల్లకు అక్కడ తనిఖీకి వెళ్ళి అతన్ని డిస్మిసు చేయించడానికి సన్నాహాలు చేసుకున్నాడు. తిరపతయ్య భయపడి సెలవు పెట్టి. సెలవు తీరేసరికి మరో ఆఫీసుకు వేయించుకున్నాడు. వీర్రాజు కొద్ది కాలంలోనే అక్కడ ఆఫీసరుగా వెళ్ళాడు.

ఇది పనిగాదని తిరపతయ్య ఉద్యోగం వదులుకుని చిన్న వ్యాపారం పెట్టాడు. వీర్రాజు టాక్సు ఆఫీసరుగా తయారయ్యాడు. తిరపతయ్యకి విసుగేసి ఇంటికెళ్ళాడు. ఈడనే ఉంటే సరిగదా వాడెక్కడొస్తాడని అన్న దమ్ములన్నా వినక, వాణ్ణే నిభాయించి నిలబడతానని పంతంబట్టి తన వాటా భూములు తెగనమ్మి అందినంత అప్పుజేసి పట్నం వెళ్ళి పెద్ద పరిశ్రమ పెట్టాడు. బాగా డబ్బు గడించి, పలుకుబడి సంపాయించాడు. వీర్రాజు ఉద్యోగం వదులుకుని, ఆ ఫ్యాక్టరీలో వర్కర్లచేత యూనియన్ కట్టించి నాయకుడయ్యాడు.

అతను ఏ అఘాయిత్యం చెయ్యకపోయినా తిరపతయ్య భయపడి మునిసిపల్ ఎలక్షనుకు నిలబడి ఛైర్మనుగా ఎన్నికయ్యాడు. అతన్తో పోటీగా వీర్రాజు నిలబడి ప్రతిపక్షంలో కౌన్సిలర్ అయ్యాడు.

అతని బాధలు పడలేక దినదిన గండాల్లాంటి ఛార్జీలూ, తీర్మానాలూ తట్టుకోలేక తిరపతయ్య పైకి జరిగాడు. ఎమ్మెల్యే అయ్యాడు.

నాలుగేళ్ళ తరవాత వీర్రాజు అంత పని సాధించేసరికి తిరపతయ్య మినిష్టరై కూర్చున్నాడు.

"సుబ్బరాజూ, ఇపుడు చెప్పు ఓ యేడాది తిరిగేసరికి మొత్తంమీద వీర్రాజు పగసాధించాడు. తిరపతయ్య పరువుదీసి, పరపతి తిరపతి కంపించి మినిష్టరు గిరీకి రూకలు చెల్లేలా చేశాడు. ఎలా చేశాడంటావు?

ప్రతిపక్షంలో చేరి దర్యాప్తులు చేసి దుమ్మెత్తి పోశాడా? ఆరోపణలు తెచ్చి నిరూపించాడా? పత్రికపెట్టి ఏకి వదిలిపెట్టి పరువు తీశాడా? ఎమ్మెల్యే లందరినీ మాయజేసి అవిశ్వాస తీర్మానం తెప్పించాడా? చెప్పుచూదాం" అన్నారు రామిరెడ్డిగారు.

"ఇవేవీకాదు. ఈ విద్యకి ప్రతివిద్యలు తిరపతయ్యకు తెలిసుంటాయి. వీర్రాజు తిరపతయ్య పార్టీలోనే చేరి, అతనితోనే నేస్తం కట్టి, అన్నిటికీ వంతపాడి నీ అంతవాడు లేడని మెరమెచ్చులు పలికి, పొగడ్తతో నమ్మించి ఉచ్చులో పడేసుంటాడు. పొగడ్తలకు పడని వాడుండడు కదా" అన్నాడు సుబ్బరాజు.

రామిరెడ్డిగారు తృప్తిగా నవ్వి "రేపురా" అన్నాడు.

*

తవమతమ రైళ్ళ వేగాలగురించి ముగ్గురు అభూత కల్పనలు చేసి మాట్లాడుకుంటూ.

ఒకడు: మా రైలు చాలా వేగంగా పోతుంది. అది వెడుతూంటే భూమేదో జలమేదో ఆకాశం ఏదో తెలియకుండా సర్వమూ ఒక్కటే గిలాబాలాగ ఉంటుంది.

రెండోవాడు: అది యింకానయం. మా రైలు వెడుతూంటే పక్కనున్న టెలిగ్రాపు స్తంభాలు బహు దగ్గరిగా వచ్చినట్టైపోయి సన్నకోత కోసిన దువ్వెన్న పళ్ళులాగ కనపడతాయి.

మూడోవాడు: ఓస్. ఇంతేనా! మా రైలు సంగతి వినండి మొన్న నేను రాజమండ్రిలో రైలెక్కాను. రైలు బయల్దేరింది. ఇంతలో నా చేతులో ఉన్న పుస్తకం ప్లాటుఫారం మీది వాడెవడో ఊడలాక్కున్నాడు. వాణ్ణి ఒక చెంపకాయ లాగపోయాను. ఆ చెంపకాయ వెళ్ళి దానిదుంపతెగా. కడియం స్టేషన్లో పోర్టరు దవడమీద పడింది.
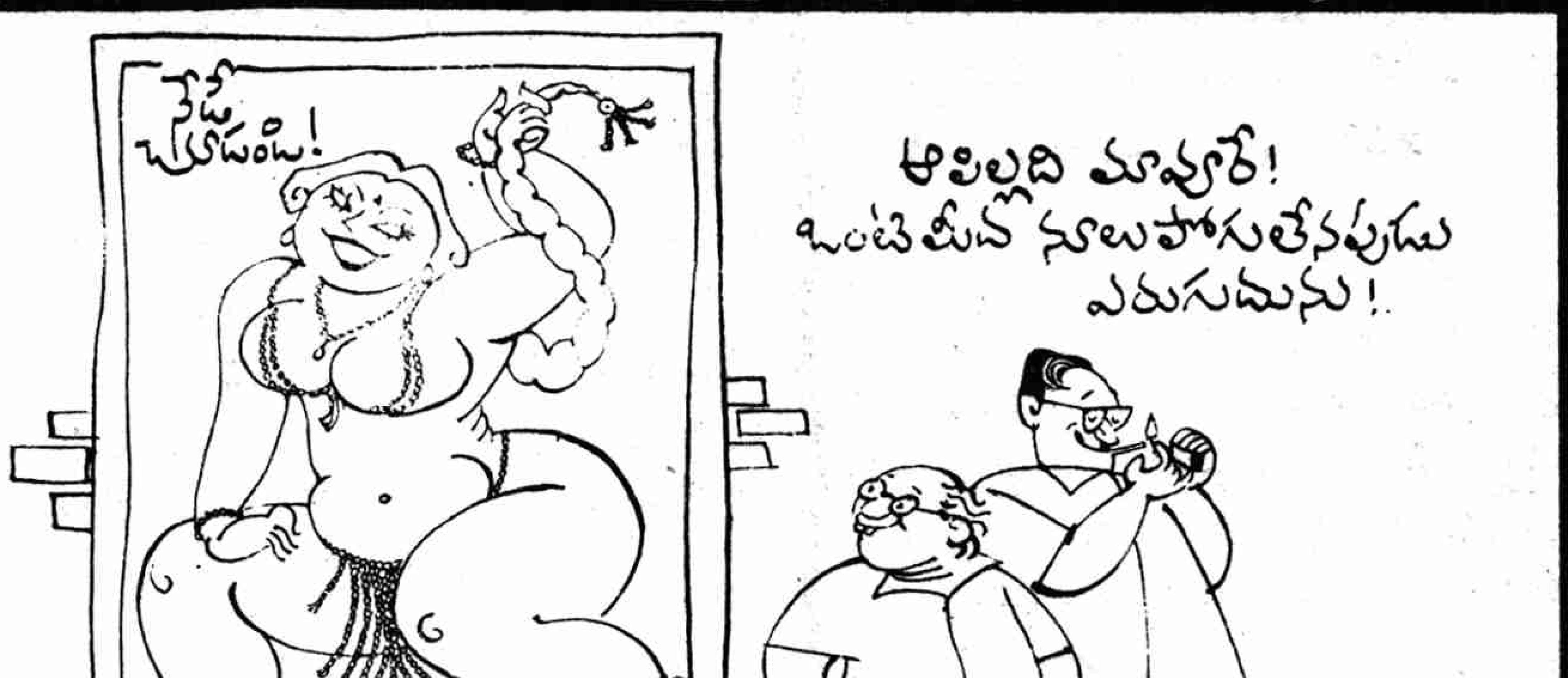
--భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు